

**รูปแบบการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
ตามนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจของรัฐบาลไทย โดยใช้ระบบแลกเปลี่ยนสินค้า**
**Development Models of SMEs Based on the Thai Government
Enterprise Promotion Policy Using Barter Business System**

กษิต ศิษะเพียร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์อยู่ 3 ประการ คือ ประการแรกเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขเมื่อดำเนินการธุรกิจผ่าน Barter Card ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในประเทศไทย ประการที่ 2 เพื่อศึกษาการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจของรัฐบาลไทย โดยใช้ระบบแลกเปลี่ยนสินค้า และประการที่ 3 เพื่อเสนอรูปแบบและการจัดการ Barter Business Model ที่เหมาะสมกับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย ระเบียบวิธีวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็น SME และเป็นสมาชิกบาร์เทอร์คาร์ดมาใช้ในการวิจัย จำนวน 353 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของยามานะ ซึ่งคำนวณจากกลุ่มประชากรจำนวนทั้งหมด 3,000 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณเป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (Pearson's Product-moment Correlation) และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ

(Multiple Regression) โดยวิธี Enter ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการศึกษาโดยการทบทวนวรรณกรรม เอกสาร ที่เกี่ยวข้อง (Document Research) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participation Observation) และข้อมูลโสตทัศนวัสดุ (Audio-visual Materials) รวมถึง การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interviews) ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์อย่างดียิ่งเกี่ยวกับ SMEs จำนวน 20 คน และการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คน ตามลำดับ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลจากทุกแหล่ง โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยการบรรยายพรรณนา (Narrative Analysis) และโดยการอุปนัยเชิงวิเคราะห์ (Analytic Induction) ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ปัญหาและแนวทางแก้ไขเมื่อดำเนินการธุรกิจผ่าน Barter Card โดยรวมอยู่ในระดับสูง
- 2) ระดับกฎหมายและนโยบายภาครัฐเมื่อดำเนินการธุรกิจผ่าน Barter Card พบว่ามีความเหมาะสมอย่างยิ่ง
- 3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามนโยบายส่งเสริม

* นักศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

วิสาหกิจของรัฐบาลไทย ได้แก่ การจัดการและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบาร์เทอร์คาร์ต ปัญหาและแนวทางแก้ไขเมื่อดำเนินการธุรกิจผ่าน Barter Card นโยบายและแผนของ SMEs กฎหมายและนโยบายภาครัฐและระบบแลกเปลี่ยนสินค้า โดยมีค่า R^2 เท่ากับ .691 แสดงว่าค่าแปรผันตามรูปแบบการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจของรัฐบาลไทย โดยใช้ระบบแลกเปลี่ยนสินค้าสามารถอธิบายได้โดยปัจจัยอิสระหรือตัวพยากรณ์ 5 ตัว ได้แก่ การจัดการและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบาร์เทอร์คาร์ต ปัญหาและแนวทางแก้ไขเมื่อดำเนินการธุรกิจผ่าน Barter Card นโยบายและแผนของ SMEs กฎหมายและนโยบายภาครัฐและระบบแลกเปลี่ยนสินค้า

4) รูปแบบการแลกเปลี่ยนสินค้าของการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในประเทศไทยนั้นจะเป็นการทำธุรกิจที่ไม่เสียค่าธรรมเนียม ไม่เสียค่าเปอร์เซ็นต์ ไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ การทำธุรกิจมีความโปร่งใส มีความยุติธรรม เป็นการทำธุรกิจภายใต้กติกาที่ยอมรับได้จากคู่ค้า การทำธุรกิจต้องมีการประเมินที่มีคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง การดำเนินธุรกิจในลักษณะที่เปี่ยมไปด้วยมิตรไมตรี โดยเป็นการทำธุรกิจที่เน้นช่วยเหลือกันและกัน เป็นการทำธุรกิจที่มีความสัมพันธ์แบบเพื่อนต่อเพื่อนและการทำธุรกิจที่ไม่มุ่งเน้นการได้เปรียบทางธุรกิจซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ในลักษณะที่เรียกว่าแบบ Free-Fair-Friends Exchange

5) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ได้จากการศึกษามีดังต่อไปนี้คือ ระบบการแลกเปลี่ยนสินค้าควรจะมีตัวกลางที่มาจากจิตอาสาที่มีหน้าที่ช่วยประสานงานกับผู้ประกอบการในการแลกเปลี่ยนสินค้า ผู้ประกอบการของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญในธุรกิจหรือผลิตภัณฑ์ของตนเอง มีความกระตือรือร้นสนใจหาที่ปรึกษา หาเครื่องมือช่วยเหลือทางการตลาดให้มีความร่วมมือและแสดงความ

คิดเห็น มีการประเมินสัมฤทธิ์ผลการประกอบการของแต่ละ SME เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบปัญหาและหาทางแก้ไข และผู้ประกอบการก็จะได้รับทราบถึงข้อบกพร่องของตนเอง เจ้าของธุรกิจต้องมีความซื่อสัตย์ในตัวเอง มุ่งสร้างมาตรฐาน ไม่มุ่งเอาเปรียบคู่ค้า และการรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนสินค้าของผู้ประกอบการควรให้สมาชิกที่รวมกลุ่มกันสามารถซื้อขายได้ในราคาที่ดีกว่าท้องตลาด

คำสำคัญ: บาร์เทอร์คาร์ต ระบบแลกเปลี่ยนสินค้า วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

Abstract

The objectives of the study were threefold; 1) to study the potential problems and their solutions when the business operation through the barter card of the SMEs comes into being; 2) to investigate the development of SMEs in accordance with the public enterprise promotion policy via barter business system; and 3) to offer development patterns and business management based on the barter business model deemed appropriate to SMEs in the case of Thailand. The study was mixed in nature--the quantitative and qualitative research methods. With respect to the quantitative research method, the research randomly selected 353 SMEs' members as the sample for the study; out of the population of the study was 3,000 SMEs' members and the sample size was determined by resorting to Yamane's formula. The collected data were then analyzed by dint of descriptive statistics, Pearson's product-moment correlation, and multiple regression

analysis (the Enter method). Regarding the qualitative research method, the needed data were obtained from documents, non-participant observation, audio-visual materials, and in-depth interviews with 20 key informants. All the informants had long experience with the SMEs' management. The data from all sources were analyzed using content analysis, narrative analysis and analytic induction.

It was found from data analysis as follow:

1) The problems and difficulties encountered by SMEs' managers were found to be at a high level.

2) The laws and the government policy concerning the barter card - based SMEs management were found to be highly suitable.

3) The factors influencing the development pattern of SMEs in accordance with the Thai government enterprise promotion policy using the Free-Fair-Friends Exchange were knowledge of barter card, problems and solutions of the barter card-based management, laws and government policy, policy and plan of SMEs, and the Free-Fair -Friends exchange System. The R^2 value is .69, indicating that 69 percent of the variation in the development pattern of the SMEs according to the public enterprise promotion policy using the Free-Fair-Friends Exchange System is explained by the five independent, or predictor variables (knowledge of barter card, problems and solutions of the barter card-based management, laws and government policy, and policy and plan of SMEs, and the Free-Fair-Friends exchange System).

4) The SMEs entrepreneurs were not required to pay fees and dues from the start to finish, the SMEs operation was characterized as transparent and fair, and the operation was carried out under the acceptable conditions of trading partners, the mutual interest, and the continued merit assessment. In a nutshell, the SMEs work was operated in a friendly and exploitation-free fashion.

5) The findings of the study enable the researcher to be in a position to make the following recommendations; as will be seen as follows: Volunteer mediators should be made available so as to help coordinate and facilitate the exchange of goods. The SME entrepreneurs should gain insights into their own businesses as well as their products, and they must be enthusiastic about seeking marketing experts to share views and ideas about the SMEs operation.

The work performance and achievements of the SME entrepreneurs should be evaluated on a regular basis so that the agencies concerned can learn of problems and provide problem resolutions (if any). The SMEs entrepreneurs must take pains to operate their businesses with integrity and refrain from taking advantages of other SME entrepreneurs. and group formulation among SME entrepreneurs is a must, by doing so, they would be in a better position to exchange goods at lower prices than those of the market.

Keywords: Barter Card Barter Business System, Small and Medium Enterprise

บทนำ

นับตั้งแต่การก่อตั้ง บาร์เทอร์คาร์ตเข้าสู่ธุรกิจของประเทศออสเตรเลีย ในปี 2534 การดำเนินธุรกิจของบริษัทต่าง ๆ ทั่วประเทศ ก็ได้รับการปฏิวัติขึ้นมาใหม่ ระบบการแลกเปลี่ยนสินค้า ชั้นแนวหน้าของโลกจากบาร์เทอร์คาร์ต ช่วยให้ธุรกิจสมาชิกกว่า 3,000 ธุรกิจในประเทศไทยและกว่า 35,000 ธุรกิจทั่วโลกได้รับประโยชน์จากเศรษฐกิจที่ไม่ต้องพึ่งเงินสด โดยการแลกเปลี่ยนสินค้านั่นเอง สำหรับในประเทศไทยนั้น บาร์เทอร์คาร์ต ได้เปิดดำเนินการในปี พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นยุคทองรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ในขณะนั้นซึ่งเป็นภาวะที่ธุรกิจต่างต้องการประหยัดเงินสด และเพิ่มยอดขายทำให้ บาร์เทอร์คาร์ต ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีต่อเนื่อง จนกระทั่งปัจจุบัน บาร์เทอร์คาร์ต เปิดให้บริการมี 6 สาขาทั่วประเทศ และมีสมาชิกกว่า 3000 ธุรกิจ มีพันธมิตรทางธุรกิจใหม่ เข้าร่วมเป็นสมาชิก กว่า 70 ธุรกิจต่อเดือน ปัจจุบันบาร์เทอร์คาร์ต ได้มีการพัฒนาและเติบโต เป็นเครือข่ายการแลกเปลี่ยนสินค้าที่ใหญ่ที่สุดและเติบโตเร็วที่สุดในโลก ช่วยให้มีการดำเนินธุรกิจ โดยไม่ต้องใช้เงินสด เป็นมูลค่ากว่า 2 พันล้านเหรียญออสเตรเลียต่อปี เปิดดำเนินกิจการใน 7 ประเทศ ในภาษาที่ต่างกันถึง 6 ภาษา อย่างไรก็ตาม ตลาดนานาชาติแห่งใหม่ ๆ ยังคงได้รับการเปิดตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มอบความคล่องตัว ให้กับสมาชิก ให้สามารถแลกเปลี่ยนสินค้า กับสมาชิกรายใดก็ได้ทั่วโลก โดยไม่จำเป็นต้องแลกเปลี่ยนสินค้า หรือการบริการซึ่งกันและกันโดยตรง (บาร์เทอร์คาร์ต, 2559: ออนไลน์)

ภาครัฐให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากขึ้น แต่การส่งเสริมดังกล่าวยังคงจำกัดอยู่ในภาคการผลิตเป็นส่วนใหญ่ ยังมีข้อจำกัดด้านข้อมูลการประกอบธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับท้องถิ่น ยังมีข้อจำกัดด้านงบประมาณสำหรับการพัฒนาองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความเข้าใจปัญหาและ

ความต้องการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของบุคลากรภาครัฐและเอกชนที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตลอดจนยังขาดการบูรณาการการดำเนินงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมระหว่างหน่วยงานทั้งในระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ข้อจำกัดเหล่านี้ส่งผลให้ตัวชี้วัดการเพิ่มผลผลิตภาพ การเพิ่มสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและการเพิ่มสัดส่วนมูลค่าการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ยังไม่บรรลุเป้าหมายโดยทิศทางการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559) จะมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งในเชิงคุณภาพ ประสิทธิภาพ การสร้างสรรค์และนวัตกรรมให้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจรายย่อย กระตุ้นให้เกิดการรวมตัวและเชื่อมโยงกันทางธุรกิจ เน้นการพัฒนาเชิงพื้นที่โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และเอกลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ ในด้านการเสริมสร้างศักยภาพเพื่อเตรียมพร้อมสู่การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจและการเปิดเสรี จะมุ่งเน้นการสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการค้าและดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศ ทั้งนี้ เงื่อนไขปัจจัยความสำเร็จของแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังขึ้นอยู่กับความต่อเนื่องของการสนับสนุนจากภาครัฐ ศักยภาพและความพร้อมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลกระทบในบางช่วงเวลา (สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2559: ออนไลน์)

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า SMEs นั้นมีความสำคัญต่อการเติบโตของเศรษฐกิจไทยเป็นอย่างมากแต่ปัญหา

ต่าง ๆ ที่ประสบอยู่ตลอดมา เช่น ปัญหาที่ขาดเงินทุน และอื่น ๆ เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเจริญเติบโต ในขณะที่นโยบายและแผนการพัฒนา SMEs มุ่งเน้นที่จะจัดหาเงินทุนดอกเบี้ยต่ำผ่านระบบธนาคารซึ่งต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ซึ่ง SMEs ส่วนใหญ่มีข้อจำกัด แต่เมื่อธุรกิจไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ภาระหนี้สินกลับเพิ่มมากขึ้น ความล้มเหลวจึงเกิดขึ้นอย่างซ้ำซาก การหาทางพึ่งตนเองของ SMEs ที่มีคุณธรรม นับเป็นทางเลือก อีกทางหนึ่ง ที่ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจของรัฐบาลไทย โดยใช้ระบบแลกเปลี่ยนสินค้า (แบบ Free-Fair-Friend Exchange เพราะเชื่อว่าระบบ Barter Business เป็นรูปแบบที่จะช่วยทั้งเงินทุน การขยายตัวทางการตลาดและการสร้างเครือข่าย การนำระบบ Barter Business เข้ามาใช้กับ SMEs ลักษณะนี้จะยังประโยชน์อย่างมหาศาลต่อการพัฒนา SMEs อย่างยั่งยืนและพอเพียงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไข เมื่อดำเนินการธุรกิจผ่าน Barter Card วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจของรัฐบาลไทย โดยใช้ระบบแลกเปลี่ยนสินค้า
3. เพื่อเสนอรูปแบบและการจัดการ Barter business model ที่เหมาะสมกับการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบปริมาณ

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) ที่ทำธุรกิจเกี่ยวเนื่องกับ Barter

Business ในประเทศไทย จำนวน 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) ตัวแทนกลุ่มธุรกิจจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่มและอาหารสัตว์ จำนวน 575 คน 2) ตัวแทนกลุ่มธุรกิจจำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องกล คอมพิวเตอร์ รถยนต์ เครื่องจักรกลต่างๆ และจักรยานยนต์ จำนวน 515 คน 3) ตัวแทนกลุ่มธุรกิจจำหน่ายอุปกรณ์เกี่ยวกับสุขภาพ เครื่องมือทางการแพทย์และอาหารสุขภาพ จำนวน 568 คน 4) ตัวแทนกลุ่มธุรกิจบริการต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรม การศึกษา ซักรีด ความสะอาด ที่ปรึกษา โรงแรม รีสอร์ท โรงเรียน จำนวน 750 คน 5) ตัวแทนกลุ่มธุรกิจอื่นๆ เช่น ของขวัญ เครื่องเขียน ต้นไม้ ดอกไม้ ประติมากรรม ถ่ายภาพ เสื้อผ้า สิ่งทอ เฟอร์นิเจอร์ วัสดุเกี่ยวกับหินแกรนิต จำนวน 592 คน จำนวนทั้งสิ้นจำนวน 3,000 คน (บาร์เทอร์คาร์ดไตรีเคเทอร์ ประเทศไทย ฉบับที่ 42, เดือนมกราคม 2559)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แยกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) ที่ทำธุรกิจเกี่ยวเนื่องกับ Barter Business ในประเทศไทย จำนวน 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) ตัวแทนกลุ่มธุรกิจจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่มและอาหารสัตว์ จำนวน 575 คน 2) ตัวแทนกลุ่มธุรกิจจำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องกล คอมพิวเตอร์ รถยนต์ เครื่องจักรกลต่าง ๆ และจักรยานยนต์ จำนวน 515 คน 3) ตัวแทนกลุ่มธุรกิจจำหน่ายอุปกรณ์เกี่ยวกับสุขภาพ เครื่องมือทางการแพทย์และอาหารสุขภาพ จำนวน 568 คน 4) ตัวแทนกลุ่มธุรกิจบริการต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรม การศึกษา ซักรีด ความสะอาด ที่ปรึกษา โรงแรม รีสอร์ท โรงเรียน จำนวน 750 คน 5) ตัวแทนกลุ่มธุรกิจอื่น ๆ เช่น ของขวัญ เครื่องเขียน ต้นไม้ ดอกไม้ ประติมากรรม ถ่ายภาพ เสื้อผ้า สิ่งทอ เฟอร์นิเจอร์ วัสดุเกี่ยวกับหินแกรนิต จำนวน 592 คน จำนวนทั้งสิ้นจำนวน 3,000 คน (บาร์เทอร์คาร์ดไตรีเคเทอร์ ประเทศไทย ฉบับที่ 42

เดือนมกราคม 2559) คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Yamane (1973: 727) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 353 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างเป็นประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงรวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 20 คน ประกอบด้วย 1) ตัวแทนกลุ่มธุรกิจจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่มและอาหารสัตว์ จำนวน 4 คน 2) ตัวแทนกลุ่มธุรกิจจำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องกล คอมพิวเตอร์ รถยนต์ เครื่องจักรกลต่าง ๆ และจักรยานยนต์ จำนวน 4 คน 3) ตัวแทนกลุ่มธุรกิจจำหน่ายอุปกรณ์เกี่ยวกับสุขภาพ เครื่องมือทางการแพทย์ และอาหารสุขภาพ จำนวน 4 คน 4) ตัวแทนกลุ่มธุรกิจบริการต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรม การศึกษา ซักritz ความสะอาด ที่ปรึกษา โรงแรม รีสอร์ท โรงเรียน จำนวน 4 คน 5) ตัวแทนกลุ่มธุรกิจอื่น ๆ เช่น ของขวัญ เครื่องเขียน ต้นไม้ ดอกไม้ประดิษฐ์ ถ่ายภาพ เสื้อผ้า สิ่งทอ เฟอร์นิเจอร์ วัสดุเกี่ยวกับหินแกรนิต จำนวน 4 คน โดยไม่ใช่บุคคลเดียวกันกับประชากรกลุ่มที่ 1

3. เครื่องที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

3.1 การวิจัยเชิงเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้คือแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการ SMEs ที่ทำธุรกิจเกี่ยวเนื่องกับ Barter Business ในประเทศไทย โดยแบบสอบถามจะใช้สอบถามผู้ประกอบการ SMEs ที่ทำธุรกิจเกี่ยวเนื่องกับ Barter Business ในประเทศไทย ส่วนประกอบของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่ง จำนวนปีในการทำงาน ในหน่วยธุรกิจ จำนวน 5 ข้อ ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบระบวรรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลองค์กรธุรกิจ SME ที่กำลังดำเนินการอยู่ เช่น ประเภทของ

SME จำนวนพนักงานจำนวนเงินลงทุนมูลค่าทรัพย์สิน ผลประกอบการที่ผ่านมา และอัตราการเจริญเติบโต จำนวน 6 ข้อ ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบระบวรรายการ (Check List)

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ Barter Card จำนวน 10 ข้อ ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบระบวรรายการ (Check List)

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับปัญหาเมื่อดำเนินการธุรกิจผ่าน Barter Card จำนวน 14 ข้อ ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบโดยใช้แบบเลือกตอบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ ได้แก่ 5 = สูงมาก 4 = สูง 3 = ปานกลาง 2 = น้อย และ 1 = น้อยมาก

ตอนที่ 5 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุง Barter Card ในอนาคต จำนวน 10 ข้อ ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบระบวรรายการ (Check List)

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ตามนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจของรัฐบาลไทย โดยใช้ระบบแลกเปลี่ยนสินค้า (Barter Business System)

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้คือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่กำหนดแนวทางไว้ (The Interview Guide)

4. การหาคุณภาพของเครื่องมือ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 การหาคุณภาพแบบสอบถาม

1) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ตามนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจของรัฐบาลไทยโดยใช้ระบบแลกเปลี่ยนสินค้า แบบ Free-Fair-Friends Exchange เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดการวิจัย กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดและความมุ่งหมายของการวิจัย แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามทั้งชนิดปลายปิดและปลายเปิด

3) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญให้พิจารณา และทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและ ภาษา โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC)

4) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและได้ทำการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ได้เท่ากับ .85

5) จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูล

4.2 ผู้วิจัยจะดำเนินการพบที่ปรึกษาและทดลองสัมภาษณ์กับตัวแทนกลุ่มธุรกิจจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่มและอาหารสัตว์ ตัวแทนกลุ่มธุรกิจจำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องกล คอมพิวเตอร์ รถยนต์ เครื่องจักรกลต่างๆและจักรยานยนต์ ตัวแทนกลุ่มธุรกิจจำหน่ายอุปกรณ์เกี่ยวกับสุขภาพ เครื่องมือทางการแพทย์และอาหารสุขภาพ ตัวแทนกลุ่มธุรกิจบริการต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรม การศึกษา ชักจืดความสะอาด ที่ปรึกษา โรงแรม รีสอร์ท โรงเรียน และตัวแทนกลุ่มธุรกิจอื่นๆ เช่น ของขวัญ เครื่องเขียน ต้นไม้ ดอกไม้ประดิษฐ์ ถ่ายภาพ เสื้อผ้า สิ่งทอ เฟอร์นิเจอร์ วัสดุเกี่ยวกับหินแกรนิตและปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามหรือแนวทางการได้มาซึ่งข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อให้ตรงวัตถุประสงค์มากที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. งานวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ถึงผู้ประกอบการ SMEs ที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับ Barter Business ในประเทศไทย ที่จะขอเข้าเก็บข้อมูล

1.2 ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และทาง e-mail โดยแบบสอบถามดังกล่าวสามารถกรอกทาง computer และส่งกลับมายังผู้วิจัยโดยตรง

1.3 ผู้วิจัยติดตามสอบถามทาง e-mail และทางโทรศัพท์จนครบตามจำนวน

2. งานวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ถึงผู้ประกอบการ SMEs ที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับ Barter Business ในประเทศไทย

2.2 การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะดำเนินการสัมภาษณ์เองทุกคน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form) ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลโดยเฉพาะส่วนของแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3. การวิเคราะห์ทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและ

ขนาดย่อม (SMEs) ตามนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจของรัฐบาลไทย โดยใช้ระบบแลกเปลี่ยนสินค้า แบบ Free-Fair-Friends Exchange ผู้วิจัยใช้สถิติสัมประสิทธิ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

4. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ตามนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจของรัฐบาลไทย โดยใช้ระบบแลกเปลี่ยนสินค้า แบบ Free-Fair-Friends Exchange โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis) โดยวิธี Stepwise อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ในส่วนของแบบสอบถามตอนที่ 4 เป็นข้อเสนอแนะผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดให้เป็นระเบียบหมวดหมู่โดยการจัดกลุ่มข้อความหรือประโยค (Grouping) ที่มีลักษณะหรือความหมายเดียวกันหรือใกล้เคียงกันและแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และพรรณนาความ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจของรัฐบาลไทย โดยใช้ระบบแลกเปลี่ยนสินค้า แบบ Free - Fair - Friends Exchange สรุปผลได้ดังนี้

1) ปัญหาและแนวทางแก้ไขเมื่อดำเนินการธุรกิจผ่าน Barter Card โดยรวม อยู่ในระดับสูง

2) ระดับกฎหมายและนโยบายภาครัฐเมื่อดำเนินการธุรกิจผ่าน Barter Card พบว่ามีความเหมาะสมอย่างยิ่ง

3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจของรัฐบาลไทย ได้แก่ การจัดการและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบาร์เทอร์คาร์ด ปัญหาและแนวทางแก้ไขเมื่อดำเนินการธุรกิจผ่าน Barter Card นโยบายและแผนของ SMEs กฎหมายและนโยบายภาครัฐ และ

ระบบแลกเปลี่ยนสินค้า โดยมีค่า R^2 เท่ากับ .691 แสดงว่าค่าแปรผันตามรูปแบบการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจของรัฐบาลไทย โดยใช้ระบบแลกเปลี่ยนสินค้า สามารถอธิบายได้โดยปัจจัยอิสระหรือตัวพยากรณ์ 5 ตัวได้แก่ การจัดการและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบาร์เทอร์คาร์ด ปัญหาและแนวทางแก้ไขเมื่อดำเนินการธุรกิจผ่าน Barter Card นโยบายและแผนของ SMEs กฎหมายและนโยบายภาครัฐ และระบบแลกเปลี่ยนสินค้า

4) รูปแบบการแลกเปลี่ยนสินค้าของการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในประเทศไทยนั้นจะเป็นการทำธุรกิจที่ไม่เสียค่าธรรมเนียม ไม่เสียค่าเปอร์เซ็นต์ ไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ การทำธุรกิจมีความโปร่งใส มีความยุติธรรม เป็นการทำธุรกิจภายใต้กติกาที่ยอมรับได้จากคู่ค้า การทำธุรกิจต้องมีการประเมินที่มีคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง การดำเนินธุรกิจในลักษณะที่เปี่ยมไปด้วยมิตรไมตรีโดยเป็นการทำธุรกิจที่เน้นช่วยเหลือกันและกัน เป็นการทำธุรกิจที่มีความสัมพันธ์แบบเพื่อนต่อเพื่อนและการทำธุรกิจที่ไม่มุ่งเน้นการได้เปรียบทางธุรกิจซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ในลักษณะที่เรียกได้ว่าแบบ Free-Fair-Friends Exchange

5) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ได้จากการศึกษามีดังต่อไปนี้คือ ระบบการแลกเปลี่ยนสินค้าควรจะมีตัวกลางที่มาจากจิตอาสาที่มีหน้าที่ช่วยประสานงานกับผู้ประกอบการในการแลกเปลี่ยนสินค้า ผู้ประกอบการของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญในธุรกิจหรือผลิตภัณฑ์ของตนเอง มีความกระตือรือร้นสนใจหาที่ปรึกษา หาเครื่องมือช่วยเหลือทางการตลาด ให้ความร่วมมือและแสดงความคิดเห็น มีการประเมินสัมฤทธิ์ผลการประกอบการของแต่ละ SME เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบปัญหาและหาทางแก้ไข และผู้ประกอบการก็จะได้ทราบถึงข้อบกพร่องของตนเอง เจ้าของธุรกิจต้องมีความซื่อสัตย์ในตัวเอง มุ่งสร้างมาตรฐาน ไม่มุ่งเอาเปรียบ

คู่ค้าและการรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนสินค้าของผู้ประกอบการ ควรให้สมาชิกที่รวมกลุ่มกันสามารถซื้อขายได้ในราคาต่ำกว่าท้องตลาด

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจของรัฐบาลไทย โดยใช้ระบบแลกเปลี่ยนสินค้า แบบ Free - Fair - Friends Exchange สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 ระบบแลกเปลี่ยนแบบ Free-Fair-Friends Business Exchange ส่งผลต่อการจัดการ Barter business model ผลการศึกษาพบว่าระดับรูปแบบการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจของรัฐบาลไทย โดยใช้ระบบแลกเปลี่ยนสินค้า แบบ Free-Fair-Friends Exchange ส่งผลต่อการจัดการ Barter Business Model โดยรวมอยู่ในระดับมาก และในการดำเนินการของผู้ประกอบการจะเป็นการทำธุรกิจที่ไม่เสียค่าธรรมเนียม ไม่เสียค่าเปอร์เซ็นต์ ไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่เริ่มต้น จนจบ การทำธุรกิจโดยมีความโปร่งใส การทำธุรกิจโดยมีความยุติธรรม การทำธุรกิจภายใต้กติกาที่ยอมรับได้จากคู่ค้า การทำธุรกิจโดยมีการประเมินที่มีคุณธรรม การทำธุรกิจที่เน้นช่วยเหลือกันและกัน การทำธุรกิจที่มีความสัมพันธ์แบบเพื่อนต่อเพื่อนและการทำธุรกิจที่ไม่มุ่งเน้นการได้เปรียบทางธุรกิจ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้ ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการพัฒนาองค์กรของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ในปี 2010 ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพในผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 30 แห่ง สามารถวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานได้แก่ นโยบาย

ภาครัฐและการสนับสนุน การเข้าถึงแหล่งเงินทุน ด้านองค์ความรู้ ด้านแรงงาน และด้านการตลาด ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานจากผู้เชี่ยวชาญได้เป็นสองแนวทาง ได้แก่ 1) การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมภายนอกองค์กร คือ นโยบายภาครัฐและการสนับสนุน และการพัฒนาด้านนโยบายการปล่อยสินเชื่อสำหรับวิสาหกิจ 2) ด้านสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร ผู้ประกอบการต้องดำเนินการดังนี้ การพัฒนาด้านระบบบัญชีและการเงินของผู้ประกอบการ การพัฒนาองค์ความรู้ของผู้ประกอบการ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในสถานประกอบการ การจัดการทางการเงิน การจัดการทางภาษี การใช้กลยุทธ์การรับช่วงการผลิตเพื่อการพัฒนาองค์กร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งนภา ต่ออุดม (2550: 3-4) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จของผู้ประกอบการในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอุตสาหกรรมเกษตร ภาคการค้าในจังหวัดยะลา สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีวิสัยทัศน์ที่มุ่งหวังให้กิจการมีการเจริญเติบโต ผู้ประกอบการจะมีทักษะความสามารถในการทำงานมีคุณลักษณะที่เป็นผู้ประกอบการที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการตัดสินใจ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินธุรกิจและมีความซื่อตรงในการประกอบ 2) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความเชี่ยวชาญในธุรกิจเกษตร เป็นผลมาจากความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์อันยาวนานทางการค้า มีการวางแผนในการดำเนินงาน มีการวางแผนทางการเงินการจัดจำหน่ายของผู้ประกอบการ จัดจำหน่ายผ่านตัวแทนหรือนายหน้าการบริการมีบริการจัดส่งสินค้า และเน้นคุณภาพของสินค้าที่ผลิตและจำหน่ายเป็นหลัก 3) ปัจจัยด้านบุคลากรการจัดการบุคลากร ของผู้ประกอบการจะใช้แรงงานในพื้นที่แรงงานต่างพื้นที่และแรงงานต่างด้าว ผลตอบแทนพิเศษที่ผู้ประกอบการจ่ายให้แก่ลูกจ้าง เป็นรูปของตัวเงินได้แก่

ค่าล่วงเวลาค่ารักษาพยาบาล โบนัส และเบี้ยขยัน เงินช่วยเหลือค่างานบวช งานแต่ง และงานศพ และที่ไม่อยู่ในรูปของตัวเงิน ได้แก่ หอพักและสวัสดิการร้านค้าที่ขายสินค้าที่ผู้ประกอบการผลิตโดยที่ขายให้แก่ลูกจ้างในราคาถูกและการจัดให้ลูกจ้างไปฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ 4) ปัจจัยด้านนโยบายรัฐในการส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ที่เป็นผู้ประกอบการขนาดกลางจะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล โดยสถานประกอบการได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากรัฐบาลเพื่อการดำเนินการและความวิจัยเครื่องจักรกลเกษตรเพื่อใช้ในการดำเนินการผลิต แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เครือข่ายมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาศักยภาพในการปรับตัวของผู้ประกอบการธุรกิจ (SMEs) เพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้ากรณีศึกษา : จังหวัดสงขลา โดยศึกษาเชิงคุณภาพในกลุ่มเป้าหมายจำนวน 9 คน และเชิงปริมาณจำนวน 300 คน พบว่า ทัศนะที่มีต่อศักยภาพในการปรับตัวภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านแล้วพบว่า ปัจจัยด้านการผลิตมีอิทธิพลต่อศักยภาพ ในการปรับตัวมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.24 รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านการตลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 อุตสาหกรรมสนับสนุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 การเปิดรับต่อนโยบายการเปิดเสรีการค้าขององค์กรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 และความคิดเห็นที่มีต่อการเปิดเสรีทางการค้ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 โดยทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการศึกษาความสัมพันธ์ภายในองค์ประกอบของศักยภาพในการปรับตัว พบว่า ปัจจัยทุก ๆ ด้านมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 ซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านการผลิต ด้านการตลาด อุตสาหกรรมสนับสนุน การเปิดรับต่อนโยบายการเปิดเสรีการค้าขององค์กรและความคิดเห็นที่มีต่อการเปิดเสรีทางการ

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 ปัญหาและแนวทาง

แก้ไขเมื่อดำเนินการธุรกิจผ่าน Barter Card กฎหมายและนโยบายภาครัฐ ส่งผลต่อรูปแบบการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจของรัฐบาลไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรกับการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจของรัฐบาลไทย โดยใช้ระบบแลกเปลี่ยนสินค้า พบว่าด้านกฎหมายและนโยบายภาครัฐเมื่อดำเนินการธุรกิจผ่าน Barter Card มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงเท่ากับ .827 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือ ด้านปัญหาและแนวทางแก้ไขเมื่อดำเนินการธุรกิจผ่าน Barter Card มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ .569 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยที่มีส่งผลต่อการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจของรัฐบาลไทย โดยใช้ระบบแลกเปลี่ยนสินค้า สามารถอธิบายตัวแปรตามคือ รูปแบบการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจของรัฐบาลไทย โดยใช้ระบบแลกเปลี่ยนสินค้า ได้ร้อยละ 69.10 มีค่า R^2 เท่ากับ .691 ค่า Constant เท่ากับ 2.106 ค่า Multiple R เท่ากับ .831 ค่า F เท่ากับ 391.792 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถอธิบายผลได้ ดังนี้ ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาภรณ์ จงวุฒิวะณ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จัดแบ่งเป็น 3 ปัจจัยใหญ่ คือ 1) ปัจจัยที่เกี่ยวกับการบริหารธุรกิจ ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน 1. ด้านการบริหารและจัดการ 2. ด้านการบริหารการผลิต 3. ด้านการบริหารการตลาด 4. ด้านการบริหารการเงินและการลงทุน 2) ปัจจัยที่เกี่ยวกับกลุ่ม ได้แก่ 1. ผู้นำ 2. คณะกรรมการ 3. การมีส่วนร่วมของสมาชิก 4. แรงงาน 5. การสร้างเครือข่าย 3) ปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน ได้แก่

1. ระเบียบข้อบังคับ 2. กิจกรรมกับภายนอก 3. การจัดสวัสดิการ ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชน ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด คือ 1. ด้านผู้นำ 2. การสร้างเครือข่าย 3. ด้านการบริหารและการจัดการ 4. ด้านคณะกรรมการ กลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานการวิจัยที่ 3 ระบบแลกเปลี่ยนสินค้า เป็นรูปแบบหรือโมเดลที่เหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติในการพัฒนาส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นผลการศึกษาพบว่า 1) ภาครัฐควรเป็นศูนย์อบรมให้ความรู้กับผู้ประกอบการเพื่อกลั่นกรองว่าธุรกิจใดควรทำที่ไหนอย่างไร มีการให้ใช้เครื่องมือในการดำเนินงานของบริษัทร่วมกันโดยการให้เช่าหรือประมูลก็ได้ 2) ควรมีระบบแลกเปลี่ยนสินค้าแบบร่วมทุนกันคือมีการแลกเปลี่ยนสินค้าในกลุ่มที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกัน รวมกันขายเป็นแพ็คเกจเพื่อเป็นการประหยัดค่าขนส่ง รวมส่งของให้กับลูกค้าได้พร้อมกัน นั่นจะเป็นอีกหนึ่งช่องทางที่เป็นประโยชน์มาก ๆ สำหรับ SMEs เพราะจะช่วยทำให้เจ้าของธุรกิจรู้จักช่วยให้เกิดเครือข่ายการค้าและให้ความช่วยเหลือกันซึ่งในลูกค้าที่มีการแลกเปลี่ยนจะเป็นผู้ประเมินมาตรฐานของผู้ประกอบแต่ละรายได้ นอกจากนั้นการรวมกลุ่มสามารถต่อรองต่อเจ้าหน้าที่รัฐได้ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของรัฐที่เอื้อต่อธุรกิจ SMEs มากขึ้น โดยถ้าธุรกิจมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันก็จะเกิดการยอมรับในระบบ ในสินค้าและบริการของกันและกันมากขึ้น เนื่องจากการควบคุมตรวจสอบ การทำสัญญาที่จะทำการซื้อขายด้วย ความเป็นธรรม มีความโปร่งใสสามารถคืนสินค้าและคืนเงินได้ถ้าสินค้าและบริการไม่เป็นไปตามที่ตกลงไว้ จะเป็นมิติใหม่ที่ธุรกิจในประเทศไทยจะนำเอาระบบคุณธรรมและความโปร่งใสมาปรับใช้ 3) ระบบแลกเปลี่ยนสินค้าของผู้ประกอบการควรเป็นการทำธุรกิจแลกเปลี่ยนโดยเสียค่าธรรมเนียม

ค่าเปอร์เซ็นต์การซื้อขายหรือการค้าในราคาที่เหมาะสมและสามารถยอมรับได้จากผู้ประกอบการเพราะการทำธุรกิจเป็นการลงทุนแต่ต้องเป็นการทำธุรกิจภายใต้กฎกติกาที่ยอมรับได้ของคู่ค้า ไม่มุ่งเน้นการได้เปรียบทางธุรกิจ การทำธุรกิจที่มีสัมพันธภาพแบบเพื่อนต่อเพื่อนและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่ SMEs มีตัวกลางในการดำเนินการขนส่ง ประชาสัมพันธ์ มีการประเมินจากผู้ประกอบการคู่ค้าด้วยตนเอง ทั้งนี้ในการจ่ายสำหรับค่าบริการของระบบแลกเปลี่ยนนั้นควรมีการปรับปรุงให้เหมาะสม ใช้ได้จริงเมื่อผู้ประกอบการจ่ายแล้วตัวกลางก็ต้องทำให้เห็นถึงความแตกต่างหรือการช่วยเหลือในระบบการขายของผู้ประกอบการ เช่น มีกำไรเพิ่มขึ้น มียอดขายเพิ่มขึ้น ไม่เกิดการเอาเปรียบทางการค้ากัน ในหมู่สมาชิก เป็นต้น นอกจากนั้นผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมคือระบบการแลกเปลี่ยนสินค้าควรมีตัวกลางที่มาจากจิตอาสา ที่มีหน้าที่ช่วยประสานงานของผู้ประกอบการในการแลกเปลี่ยนสินค้า ผู้ประกอบการของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องมีความรู้ในธุรกิจหรือผลิตภัณฑ์ของตนเองมีความกระตือรือร้นสนใจ หาที่ปรึกษาหาเครื่องมือช่วยเหลือทางการตลาด ให้ความร่วมมือแสดงความคิดเห็น มีการประเมินผู้ประกอบการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบปัญหาและหาทางแก้ไขและผู้ประกอบการก็ทราบถึงข้อบกพร่องของตนเอง เจ้าของธุรกิจต้องมีความซื่อสัตย์ในตัวเอง มุ่งสร้างมาตรฐาน ไม่มุ่งเอาเปรียบ คู่ค้าเจ้าของธุรกิจในการรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนสินค้าของผู้ประกอบการควรให้สมาชิกที่รวมกลุ่มกันสามารถซื้อขายได้ในราคาที่ต่ำกว่าท้องตลาด มีการขยายเวลาวงเงินเครดิตให้กับสมาชิกมากกว่าคู่ค้าที่ไม่ได้เป็นสมาชิกและเจ้าของธุรกิจ ควรต้องศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของตัวเอง เปรียบเทียบเสนอแนะ เพื่อประโยชน์ต่อธุรกิจและวงจรเศรษฐกิจประเทศโดยรวม สามารถอภิปรายผลได้ ดังนั้น ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เครือข่ายมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาศักยภาพในการปรับตัวของผู้ประกอบการธุรกิจ (SMEs) เพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้ากรณีศึกษา: จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการผลิต ด้านการตลาด อุตสาหกรรมสนับสนุน การเปิดรับต่อนโยบายการเปิดเสรีการค้าขององค์กรและความคิดเห็นที่มีต่อการเปิดเสรีทางการค้าสอดคล้องกับงานวิจัยของรณพล พรหมสาขา ณ สกลนคร (2553 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการพัฒนาองค์กรของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ในปี 2010 ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพในผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 30 แห่ง สามารถวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานได้แก่ นโยบายภาครัฐและการสนับสนุน การเข้าถึงแหล่งเงินทุน ด้านองค์ความรู้ด้านแรงงานและด้านการตลาด ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานจากผู้เชี่ยวชาญได้เป็นสองแนวทาง ได้แก่ 1) การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมภายนอกองค์กร คือ นโยบายภาครัฐและการสนับสนุนและการพัฒนาด้านนโยบายการปล่อยสินเชื่อสำหรับวิสาหกิจ 2) ด้านสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร ผู้ประกอบการต้องดำเนินการดังนี้ การพัฒนาด้านระบบบัญชีและการเงินของผู้ประกอบการ การพัฒนาองค์ความรู้ของผู้ประกอบการ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในสถานประกอบการ การจัดการทางการตลาด การใช้กลยุทธ์การรับช่วงการผลิตเพื่อการพัฒนาองค์กรและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lulia A. (2013: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ACCOUNTING MODERNIZATION OF SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES - CHALLENGES AND NEEDS IN THE PERIOD OF ECONOMIC UPSWING ซึ่งได้ทำการสร้างซอฟต์แวร์เกี่ยวกับการออกแบบรายการบัญชีผ่านเว็บไซต์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้เกิดการปรับใช้เทคโนโลยี

สมัยใหม่เข้ามาช่วยจัดการให้เกิดมาตรฐานการบัญชีเพิ่มขึ้น โดยใช้ข้อมูลพื้นฐานจากแหล่งข้อมูลในยุโรป และใช้การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และการคำนวณทางสถิติ โดยสรุปได้ว่า ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนี้มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจโดยภาพรวมทั้งในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนา โดยซอฟต์แวร์นี้สร้างขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการรวมกลุ่มกันแบ่งปันและพบปะข้อมูลทางด้านการบัญชี การจัดการ เจ้าหน้าที่ที่รัฐบาล ผู้จัดหาวัตถุดิบการผลิต ผู้ซื้อ ลูกจ้าง นักลงทุนและผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นก้าวสำคัญที่จะทำให้เกิดการพัฒนา ระบบข้อมูลของวิสาหกิจในภาพรวมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจของรัฐบาลไทย โดยใช้ระบบแลกเปลี่ยนสินค้าในประเทศไทย มีข้อเสนอแนะเป็นดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการนำไปใช้

1.1 ปัญหาและแนวทางแก้ไขเมื่อดำเนินการธุรกิจผ่าน Barter Card ที่ผู้ประกอบการไม่มีความรู้ความเข้าใจในธุรกิจของสมาชิก รวมทั้งระบบการค้าออนไลน์ (trade on line) และ บาร์เทอร์แอปพลิเคชัน (Barter Card mobile app) ช่วยให้ผู้ประกอบการได้ประโยชน์เพิ่มขึ้นจากการแลกเปลี่ยนสินค้า ค่าร้อยละในการแลกเปลี่ยนที่สมาชิกต้องจ่ายให้กับ Barter Card อยู่ในระดับสูง

1.2 กฎหมายและนโยบายภาครัฐเมื่อดำเนินการธุรกิจ ผ่าน Barter Card ภาครัฐควรมีนโยบายสนับสนุนการดำเนินการธุรกิจในลักษณะการแลกเปลี่ยนสินค้า การดำเนินการธุรกิจในลักษณะการแลกเปลี่ยนสินค้า มีระเบียบกฎหมายด้านการค้าที่ชัดเจนและเป็นธรรมและการกำหนดบทลงโทษสำหรับการดำเนินการธุรกิจ SMEs ให้มีความเหมาะสม

1.3 รัฐควรให้การสนับสนุนฟรี มีการเปิดระบบ barter card เป็นตัวกลางใหม่เพื่อสนับสนุนการค้าในประเทศ พร้อมทั้งส่งเสริมควรเน้นไปสู่ผู้ประกอบการที่มีปัญหาก่อน

1.4 ระบบการแลกเปลี่ยนสินค้าควรจะมีตัวกลางที่มาจากจิตอาสาที่มีหน้าที่ช่วยประสานงานของผู้ประกอบการในการแลกเปลี่ยนสินค้า เช่น การทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษา หน่วยงานของรัฐ ในการเป็นตัวกลางแลกเปลี่ยนสินค้าของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

1.5 ผู้ประกอบการของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องมีความรู้ในธุรกิจหรือผลิตภัณฑ์ของตนเอง มีความกระตือรือร้นสนใจ หาที่ปรึกษาหาเครื่องมือช่วยเหลือทางการตลาด ให้ความร่วมมือแสดงความคิดเห็น มีการยอมรับ มีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบปัญหาและหาทางแก้ไขและผู้ประกอบการก็ทราบถึงข้อบกพร่องของตนเอง เจ้าของธุรกิจต้องมีความซื่อสัตย์ในตัวเอง มุ่งสร้างมาตรฐาน ไม่มุ่งเอาเปรียบคู่ค้าเจ้าของธุรกิจ

1.6 การรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนสินค้าของผู้ประกอบการควรให้สมาชิกที่รวมกลุ่มกันสามารถซื้อขายได้ในราคาที่ดีกว่าท้องตลาด มีการขยายเวลาวงเงินเครดิตให้กับสมาชิกมากกว่าคู่ค้าที่ไม่ได้เป็นสมาชิก

1.7 ผู้ประกอบการของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ควรช่วยตัวเอง มีความซื่อสัตย์

ในตัวเอง มุ่งสร้างมาตรฐาน ไม่มุ่งเอาเปรียบ หรือเอาตัวรอดอย่างเดียว ต้องช่วยสร้าง มาตรฐานทางการค้าที่ดี เพื่อชื่อเสียง ของธุรกิจของตัวเอง ซึ่งจะสามารถนำมา ซึ่งลูกค้ารายได้ในที่สุด

1.8 เจ้าของธุรกิจควรต้องศึกษาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของตัวเอง เปรียบเทียบเสนอแนะ เพื่อประโยชน์ต่อธุรกิจและวงจรเศรษฐกิจประเทศโดยรวม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ได้ดำเนินการศึกษาเฉพาะธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ทำให้มีความจำกัดในส่วนของประเภทผู้ประกอบการ รวมทั้งประชากรที่ใช้ในการวิจัย ดังนั้นเพื่อให้เกิดความแตกต่างจึงควรศึกษาผู้ประกอบการทั้งหมดทั่วประเทศ

2.2 ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรเป็นสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไขแต่ยังไม่ได้ศึกษาเชิงลึกถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ดังนั้น ควรมีการศึกษาเชิงลึกเฉพาะสาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหาเชิงนโยบาย

2.3 ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพของการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหลังจากทดลองใช้ระบบแลกเปลี่ยนสินค้า ในประเทศไทย

2.4 ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหลังจากทดลองใช้ระบบแลกเปลี่ยนสินค้า เป็นจังหวัด หรือภูมิภาค

บรรณานุกรม

- นิภาภรณ์ จงวุฒิเวศน์. (2550). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจชุมชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด**. มหาสารคาม: วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บาร์เทอร์การ์ด, 2559 . [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://www.bartercard.co.th/Thai.html>, สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2559.
- บาร์เทอร์การ์ดไคเร็คเทอรี. ประเทศไทย. ฉบับที่ 42, เดือนมกราคม 2559.
- ธงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร (2553). **การพัฒนาองค์กรของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย**. รายงานการวิจัยภาควิชาสวัสดิศึกษา คณะศิลปศาสตร์. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- รุ่งนภา ต่ออุดม. (2550). **ปัจจัยความสำเร็จของผู้ประกอบการในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในอุตสาหกรรมเกษตร ภาคการค้าในจังหวัดยะลา**. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเมือง.
- สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2559). **ศักยภาพในการปรับตัวของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs เพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้ากรณีศึกษาจังหวัดสงขลา**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก www.sme.go.th. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2559.
- Yamane, Taro. (1973). **Statistics : an introductory analysis**. New York: Harper and Row.